

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0110/2011

11.4.2011

RAPORT

Eesmärk nr 3: Territoriaalse koostöö väljakutse ning piiriülese, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö tulevane tegevuskava (2010/2155(INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Marie-Thérèse Sanchez-Schmid

PR_INI

SISUKORD

	Lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI PROJEKT	3
SELETUSKIRI	13
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	19

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI PROJEKT

Eesmärk nr 3: Territoriaalse koostöö väljakutse ning piiriülese, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö tulevane tegevuskava (2010/2155(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle XVIII jaotist;
- võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999¹;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta²;
- võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta³;
- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ELi ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika kohta pärast 2013. aastat⁴;
- võttes arvesse oma 6. juuli 2010. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegia ja makropiirkondade osa kohta tulevases ühtekuuluvuspoliitikas⁵;
- võttes arvesse oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamise kohta linnades ja piirkondades, samuti liikmesriikides ja liidus⁶;
- võttes arvesse oma 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva roheline raamatu ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseisu kohta⁷;
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi läbivaatamise kohta⁸;
- võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni territoriaalse tegevuskava ja

¹ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25–78.

² ELT L 210, 31.7.2006, lk 25–78.

³ ELT L 291, 21.10.2006, lk 11–32.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0356.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0254.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0189.

⁷ ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 65.

⁸ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 83.

Leipzigis hartas järelmeetmete kohta – Euroopa ruumilise arengu ja territoriaalse ühtekuuluvuse tegevusprogramm¹;

- võttes arvesse oma 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni „Euroregioonide” rolli kohta regionaalpoliitika arengus² ;
- võttes arvesse oma 28. septembri 2005. aasta resolutsiooni territoriaalse ühtekuuluvuse rolli kohta regionaalarengus³ ;
- võttes arvesse komisjoni 8. detsembri 2010. aasta teatist ELi Doonau piirkonna strateegia kohta (KOM(2010)0715) ja strateegiaga kaasnevat soovituslikku tegevuskava (SEK(2010)1489);
- võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2010. aasta teatist „Majanduslikku, sotsiaalsed ja territoriaalsed ühtekuuluvust käsitleva viienda aruande järeldused: ühtekuuluvuspoliitika tulevik” (KOM(2010)0642);
- võttes arvesse komisjoni 19. oktoobri 2010. aasta teatist ELi eelarve läbivaatamise kohta (KOM(2010)0700) ja selle tehnilisi lisasid (SEK(2010)7000);
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta teatist „Regionaalpoliitika panus aruka majanduskasvu saavutamisse Euroopa 2020. aasta strateegia raames” (KOM(2010)0553);
- võttes arvesse komisjoni 31. märtsi 2010. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: 2010. aasta strateegiaaruanne 2007.–2013. aasta programmide rakendamise kohta” (KOM(2010)0110);
- võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2009. aasta teatist, mis käsitleb ELi Läänemere piirkonna strateegiat (KOM(2009)0248 lõplik) ning strateegiaga kaasnevat soovituslikku tegevuskava (SEK(2009)0712/2);
- arvestades oma 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni, mis käsitleb Euroopa strateegiat Atlandi piirkonna kohta⁴ ja milles mainitakse 2011. aastaks kavandatud komisjoni teatise avaldamist;
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta teatist pealkirjaga „Roheline raamat territoriaalse ühtekuuluvuse kohta: Territoriaalse mitmekesisuse muutmine Euroopa tugevaks küljeks” (KOM(2008)0616);
- võttes arvesse Regioonide Komitee 27. jaanuari 2011. aasta omaalgatuslikku arvamust „Uued väljavaated ETKRi käsitleva määruse läbivaatamisel”;
- võttes arvesse komisjoni taotlusel koostatud sõltumatut raportit „Ühenduse algatus Interreg III (2000–2006): järelhindamine (nr 2008.CE.16.0.AT.016);

¹ ELT C 184 E, 6.3.2009, lk 95.

² ELT C 287 E, 22.11.2006, lk 16.

³ ELT C 287 E, 21.9.2006, lk 88.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0089.

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A7-0110/2011),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu territoorium hõlmab 27 liikmesriiki ja 271 piirkonda;
 - B. arvestades, et piirialadel elab ligikaudu 37,5% Euroopa rahvastikust;
 - C. arvestades, et mitteametlik koostöö, euroregioonid, Eurodistrict-piirkonnad, ETKRid, Euroopa Nõukogu algatused, järjestikused aluslepingud ja Euroopa Liidu teised õigusaktid on kõik kaasa aidanud territooriumide vahel tugevamate ja kestvamate sidemete loomisele;
 - D. arvestades, et ehkki territoriaalsele koostööle on alus pandud, on siiski veel palju probleeme ning nende probleemide olemus sõltub koostöösuhete ajaloost ja küpsusastmest;
 - E. arvestades, et pärast piiride kaotamist aluslepingutes on oluline neid vähendada meie kodanike igapäevases elus;
 - F. arvestades, et regionaalpoliitika eesmärk on edendada piirkondade ühtlast arengut, tugevdades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust Euroopa Liidus;
 - G. arvestades, et territoriaalse koostöö eesmärk aitab ühtekuuluvuspoliitika osana luua „Euroopa rahvaste üha tihedamat liitu”, võimaldades vähendada takistusi territooriumide ja piirkondade vahel;
 - H. arvestades, et ELi välispiiridel on territoriaalse koostöö eesmärk osa ühinemiseelsest protsessist ja ka naabruspoliitika rakendamises ning seetõttu tuleb tugevdada seda valdkonda puudutavate ühenduse mehhanismide koordineerimist;
 - I. arvestades, et territoriaalne koostöö, mis ajendab eri piirkondade kodanikke koostööd tegema, on pidev õppimisprotsess, mis loob ühtekuuluvuse ja ühise tuleviku tunde;
 - J. arvestades, et territoriaalse koostöö prioriteetides tuleb keskele kohale seada kodanik, mistõttu tuleks toetada asukohapõhist lähenemist;
 - K. arvestades, et tihedam territoriaalne koostöö sõltub edusammudest, mida tehakse Euroopa integratsiooni ja kooskõlastamise alal kõikides valdkondades, mis aitavad kaasa Euroopa integratsioonile ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, ja arvestades, et territoriaalne koostöö on iseenesest Euroopa integratsiooni katselabor;
 - L. arvestades, et piirialadel investeeritakse vähe riikidevahelistesse transpordivõrkudesse (TEN), kuigi just piiriülestes kokkupuutekohtades oleks moderniseerimine hädavajalik, ja et piiriüleste infrastruktuuritakistuste kõrvaldamises on tajutav traditsiooniline lisandväärtus Euroopa jaoks;
 - M. arvestades, et struktuurifondide üldmäärus ja Lissaboni lepingu jõustumine on märkimisväärselt tõstnud territoriaalse koostöö tähtsust;

N. arvestades, et INTERREG III 2000.–2006. aasta programmitöö perioodi programmide järelhindamine tõendab selle eesmärgi lisandväärtust Euroopa projekti jaoks,

Territoriaalse koostöö eesmärgi tugevdamine

1. tuletab meelde, et territoriaalse koostöö eesmärk on ergutada territooriume ja piirkondi tegema koostööd, et lahendada ühiseid ülesandeid, vähendada füüsilisi, kultuurilisi, halduslikke ja regulatiivseid takistusi, mis seda koostööd pidurdavad, ja leevendada nn piiriefekti;
2. on veendunud territoriaalse koostöö Euroopa lisandväärtuses ning selle rolli tähtsuses siseturu süvendamisel ja Euroopa tihedamal integreerimisel mitme valdkondliku poliitika raames ning nõuab, et territoriaalne koostöö jääks üheks ühtekuuluvuspoliitika tugisambaks;
3. rõhutab, et majanduslikul, sotsiaalsel ja territoriaalsel ühtekuuluvusel rajanev territoriaalse koostöö eesmärk puudutab kõiki ELi piirkondi, sest see aitab edendada kogu Euroopa Liidu harmoonilist arengut;
4. on seisukohal, et territoriaalne koostöö on tõestanud oma tõhusust ning selle potentsiaali ja konkurentsivõime võimalusi ei ole piisavalt ära kasutatud, kuna territoriaalsele koostööle on eraldatud vähe vahendeid; nõuab, et territoriaalse koostöö eesmärgi eelarvet suurendataks praeguse programmitöö perioodi 2,5% suuruselt määralt vähemalt 7%ni järgmiseks programmitöö perioodiks ettenähtud ühtekuuluvuspoliitika üldeelarvest;
5. soovib säilitada eesmärgi nr 3 praeguse ülesehituse, mis jaguneb kolmeks tegevussuunaks – piiriülene (tegevussuund A), riikidevaheline (tegevussuund B), piirkondadevaheline (tegevussuund C) – ja et piiriülene tegevussuund säilitaks oma valdava tähtsuse võrreldes teiste tegevussuundadega ning sellele eraldataks vähemalt 70% territoriaalse koostöö eelarvest; märgib, et programmi raames tuleb rahalisi vahendeid jaotada kõikide piirkondade vahel õiglaselt ja erapooletult;
6. on seisukohal, et kui edaspidi tuleb jätkuvalt eristada piiriülest tegevussuunda (tegevussuund A), mis vastab piiriüleste asustuskeskuste kohalikele vajadustele, ja riikidevahelist tegevussuunda (tegevussuund B), sealhulgas nn makroregionaalset mõõdet, mis võimaldab teha koostööd ulatuslikumates strateegilistes valdkondades, on vaja püüelda nende kahe tegevussuuna parema koordineerimise poole;
7. nõuab lisaks territoriaalse tegevuse kooskõla ja järjepidevuse tagamiseks vastavalt projektide strateegilisele laadile paindlikumalt kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi määruse artiklis 21 pakutud võimalusi seoses piiriülese ja riikidevahelise koostöö raames aset leidva tegevuse asukohaga, sealhulgas merepiirkondades; seepärast nõuab teatavat paindlikkust ranniku- ja merepiirkondade piiriülesele koostööle kehtestatud 150 km raadiuse piirmäära kohaldamisel;
8. on siiski arvamusel, et selliste piirkondade integratsiooni ELi geograafilistest piiridest väljapoole jäävate aladega ja avatust nende suhtes ei tohiks hinnata vaid tulenevalt nende piirkondade geograafiliselt kõrvalisest asukohast, sest rikkalikud ajaloolised, keelelised ja kultuurilised tegurid, mis ühendavad neid maailma eri aladega, annavad neile

eelisseisundi nimetatud suhete süvendamiseks, tuues eelisena kaasa ELi ülemaailmse kohaoleku;

9. toonitab territoriaalse koostöö üliolulist rolli EL 2020. aasta eesmärkide saavutamisel; nõuab tulevikupõhist mõtlemist, et kindlaks teha iga piiriala ja koostöövaldkonna strateegilised vajadused seoses nimetatud strateegiaga, ning Euroopa territoriaalse koostööga arvestamist kõikidel strateegilise planeerimise tasanditel ja selle vastavat kohandamist – Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; nõuab tungivalt, et komisjon täpsustaks viivitamata nende ettepanekute sisu kohta, mis käsitlevad ressursside temaatilist koondamist seoses ELi 2020. aasta strateegia nn temaatilise menüüga;
10. soovib, et igale territoriaalse koostöö programmile eraldataks vahendeid ühtlustatud kriteeriumide põhjal, et vastata strateegiliselt ja integreeritult iga territooriumi ja iga koostööruumi vajadustele ja eripärale; palub Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel selles osas kaaluda teisi asjassepuutuvaid, strateegilisi ja mõõdetavaid kriteeriume, mis võivad kajastada territooriumide vajadusi ilma põhikriteeriumi – demograafia kahjustamist;
11. toonitab uuesti, kui oluline on piirkondadevaheline koostöö (tegevussuund C), kuid taunib sellele eraldatud vahendite puudust; soovib seepärast kaaluda ELi kaasrahastamise piirmäära nimetatud suuna osas, pöörates samuti tähelepanu selle stimuleerimisvõimele selles programmis eesmärgi „konkurentsivõimelisus ja tööhõive” piirkondadest pärit osalejate puhul, et suurendada tegevussuuna C projektide arvu, ja nõuab, et koostöö teemavaldkondi laiendataks juhtimisküsimustele ja rakenduskavade haldamisele ning samuti piirkondlikule arengule;
12. ergutab samuti piirkondi kasutama oma rakenduskavades paremini algmääruse¹ raames pakutavaid piirkondadevahelise koostöö võimalusi; soovib selleks, et eesmärgi nr 3 piirkondadevaheline tegevussuund hõlmaks samuti nende projektide koordineerimist ja elavdamist, teadmiste kapitaliseerimist ja heade tavade jagamist;
13. rõhutab, et tulevaste territoriaalse koostöö rakenduskavade puhul on oluline INTERACTi toetus ja abikavadest, mis võiksid tugineda RC LACE projekti eeskujule, saadav kasu; nõuab, et suurendataks INTERACTi koordineerimist URBACTi, ESPONi ja tegevussuunaga C, et edendada eesmärgi nr 3 rakendamist;
14. toetab programmi ESPON tegevust, kuid soovib võimaldada kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel aktiivselt osaleda territoriaalse arengu küsimuste alases uurimistöös, kuna nii on uurimistulemuste praktiline kasutuselevõtt paremini tagatud;
15. tunneb heameelt programmi URBACT edu üle säästvas linnaarenduses ning palub seda pikendada ja laiendada kui märkimisväärset, laialdase kõlapinnaga algatust, mis pakub üksteiselt õppimise võimalusi ja ülekantavust kohalike linnakeskkonna küsimuste valdkonnas;
16. kutsub komisjoni üles uurima, kuidas kaasata kohalike ja piirkondlike volikogude liikmeid nendesse kogemuste ja heade tavade jagamise Euroopa võrgustikesse, mis oleks esimene samm Erasmuse projekti rakendamisel kohalike ja piirkondlike valitud esindajate jaoks;

¹ Artikli 37 lõike 6 punkt b

17. kordab, et territoriaalse ühtekuuluvuse tulemusliku rakendamise eelduseks on kohalike osapoolte kaasamine ELi eesmärkide saavutamisse;

Territoriaalse koostöö peavoolustamine

18. on arvamusel, et territoriaalse koostöö eesmärk tuleb ühitada lähenemise ning konkurentsivõime ja tööhõive eesmärkidega; nõuab programmitöö senisest paremat koordineerimist; soovitab, et piirkondlikes rakenduskavades oleks võimalik tutvuda nendega seotud piiriüleste, riikidevaheliste ja piirkondadevaheliste projektidega ja neis osaleda, määratledes assigneeringute määramise territoriaalse lähenemise selliste prioriteetsete projektide soodustamiseks nagu riikidevahelised transpordivõrgud piirialadel, mis on eelnevalt kindlaksmääratud ja programmipartneritega kooskõlastatud vastavalt mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse põhimõtetele, mis võimaldavad territoriaalse koostöö võimaluste paremat ärakasutamist tänu avaliku ja erasektori osalejate seas arenevatele piiriülestele suhetele;
19. ergutab liikmesriike ja piirkondi koostama mitut piirkonda hõlmavaid rakenduskavasid territooriumide ühiste probleemide lahendamiseks; pidades silmas probleeme nagu mäemassiivi või jõe valgala olemasolu, mis territooriumi liigendab;
20. julgustab komisjoni ja liikmeriike edendama koostööd piirialade ning tööturu poliitika valdkonnas, et vältida majandusliku ja territoriaalse integratsiooni raames tekkida võivaid konkurentsimoonutusi;
21. on seisukohal, et piiriülese koostöö programmide puhul on samuti oluline, et strateegiad, mis käsitlevad vaesuse vähendamist ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade integreerimist Euroopa ühiskonda, oleksid tõhusad ja tulemuslikud; nõuab, et seda küsimust võetaks arvesse reguleeriva raamistiku kavandamisel ning tagatakse, et ebasoodsates piirkondades oleksid kättesaadavad Euroopa regionaalarengu programmides osalemise meetmed;

Territoriaalse lähenemisviisi kasutuselevõtt muu ELi poliitika rakendamisel

22. tõdeb, et Läänemere strateegiaga sarnased lähenemisviisid võivad tugevdada piiriülest koostööd; leiab, et makroregionaalsed strateegiad peavad sünergia loomiseks igakülgset arvestama ka muid regionaalseid koostööprogramme; juhib tähelepanu asjaolule, et nõukogu algatus – makroregioonide idee, on katsetuslik koordineerimisloogika ühistes projektides, mis hõlmavad väga suurt ühiste territoriaalsete probleemide alusel piiritletud territooriumi ja mille eesmärk on kasutada ära integreeritud, mitut sektorit hõlmava ja territoriaalse lähenemisviisi eelised ühistes strateegilistes meetmetes, mida rahastatakse olemasolevatest vahenditest;
23. juhib tähelepanu asjaolule, et sellised juba olemasolevad või tulevikus elluviidavad strateegiad peaksid olema asjakohaste territoriaalse koostöö instrumentide kaudu realiseeritavate strateegilisemate ja ühtsemate lähenemisviiside aluseks, kuid nende jaoks ei tule liidu eelarvest luua uusi fonde, need ei nõua uute institutsioonide loomist ega eelda uute õigusaktide kohaldamist;
24. palub komisjonil põhjalikult uurida esimeste rakendatud makroregionaalsete strateegiate

tulemusi; usub, et see protsess on äratanud huvi ja seda huvi tuleks otstarbekalt ära kasutada ning võtta arvesse saadud kogemusi tulevaste uute makroregionaalsete strateegiate rakendamisel;

25. juhib tähelepanu sellele, et territoriaalse koostöö eesmärgi alla võib kuuluda ka makroregionaalsel tasandil tehtav koostöö, eriti just riikidevahelises tegevusvaldkonnas;
26. soovib, et riikidevahelised programmid oleksid nendele territoriaalsetele strateegiatele toeks, koordineerides makroregionaalsete strateegiate kujundamist, määratlemist ja juhtimist, ilma et see põhjustaks ELi eelarvestruktuuri tarbetut dubleerimist eri makroregionide jaoks eelarveridade loomise teel;
27. rõhutab samal ajal, et makropiirkondlike strateegiate eesmärgid täiendavad mikropiirkondliku piiriülese koostöö eesmärke ning võivad neid hõlmata, kuid mitte asendada; rõhutab sel põhjusel, et territoriaalse koostöö piiriülest komponenti tuleb säilitada täieõigusliku selge ja õiguspärase elemendina;
28. on veendunud, et eesmärgi nr 3 riikidevaheline tegevussuund võib makropiirkondlikes strateegiates aidata parandada koostööd piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning kodanikuühiskonna suurema osalemise abil konkreetsete algatuste rakendamisel;
29. on arvamusel, et kõigis riikidevahelistes strateegiates tuleb nõuetekohaselt arvestada kooskõlastamist üleeuroopaliste transpordivõrkude suunistega ja integreeritud merenduspoliitika strateegiatega;
30. tuletab meelde, et territoriaalne koostöö puudutab Euroopa Liidu sise- ja välispiire, sealhulgas nii praeguseid kui ka tulevase makropiirkondlike strateegiaid; rõhutab raskusi, mida valmistab kolmandatele riikidele kaasrahastamine ERFi määruse koostööalaseid sätteid kasutades; palub komisjonil arutada, kuidas luua paremat koostöömehhanismi Euroopa Regionaalarengu Fondi, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi, Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse vahendi ning Euroopa Arengufondi raames tehtavate algatuste vahel ning esitada võimalikult kiiresti ettepanek uue naabruspoliitika kohta; nõuab erinevatele rahastamisallikate ligipääsureeglite lihtsustamist ja ühtlustamist, et tagada nende ühilduvus ning hõlbustada nende kasutamist toetuse saajate poolt;
31. palub komisjonil Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse vahendi eripärast tulenevalt viia nimetatud vahend komisjoni regionaalarengu peadirektoraadi juhtimise alla, arvestades seejuures välissuhete aspekti; märgib, et Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse vahend ei anna praegusel kujul piisavalt lähtekohti piiriülese koostöö erijoonte arvestamiseks; on arvamusel, et selle üleviimist välissuhete peadirektoraadi juhtimise alt tuleks kaaluda vähemalt neil juhtudel, kus koostööd rahastavad ka välispiiril tehtavas koostöös osalevad kolmandad riigid;
32. nõuab komisjoni teatises KOM(2004) 343 välja kuulutatud ELi äärepoolseimate piirkondade laiemat naabruspoliitika tegevuskava rakendamist; rõhutab sellega seoses, kui oluline on mitut sektorit hõlmav sidus tegevus ELi poliitikavaldkondades, mis puudutavad äärepoolsemaid piirkondi, pidades eriti silmas paremat välise ja sisese tegevussuuna koordineerimist, võttes vastu ühe valdkonnastrateegia;

33. tuletab meelde, et territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev valge raamat kui rohelise raamatu järg oleks õigeaegselt vahendiks, kus selgitatakse, kuidas rakendada territoriaalset ühtekuuluvust tulevase regionaalpoliitika mitmetasandilise juhtimise abil ja antakse ainet järgmise seadusandliku paketi aruteluks;
34. nendib, et Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi piiriülese koostöö tingimused ei vasta selle nõuetekohase väljaarendamise vajadustele; soovib selleks Euroopa Komisjoni asjaomaseid eri peadirektoraate tulemuslikumalt koordineerida; on veendunud, et Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi piiriülese koostöö programmid tuleb kindlasti uuesti integreerida ühtekuuluvuspoliitika territoriaalse koostöö eesmärgiga;

Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste (ETKR) loomise lihtsustamine

35. on seisukohal, et ETKRid on ainulaadne ja väärtuslik territoriaalse haldamise vahend, mis vastab struktureeritud koostöö vajadustele finantsaspekti, projektide õigusliku staatuse ja mitmetasandilise valitsemise aspekti osas; tuletab meelde, et ETKRe tuleb edendada kui piiriülese juhtimise süsteemi loovat vahendit, tagades isevastutuse piirkondliku ja kohaliku tasandi eri poliitika valdkondades; rõhutab ETKRide olulist rolli mitmetasandilise poliitilise mudeli eduka arengu rakendamisel;
36. rõhutab, et ETKRid võivad aidata kaasa mitte ainult territoriaalse, vaid ka sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamisele: juhib tähelepanu asjaolule, et see vahend võimaldab kõige edukamalt lähendada erinevaid kultuurilisi ja keelelisi kogukondi üksteisele, edendada mitmekesise Euroopa rahumeelset koosseksisteerimist ning muuta Euroopa lisandväärtus kodanikule nähtavaks;
37. soovib anda esimese hinnangu juba loodud ETKRidele, et teha esimeste kogemuste põhjal järeldusi;
38. leiab siiski, et ETKRide asutamist tuleb lihtsustada ning palub komisjonil esitada viivitamata muudatusettepanekud ETKRi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1082/2006 kohta, võttes nõuetekohaselt arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning juba loodud rühmituste tuvastatud probleeme ning lähtudes Regioonide Komitee tehtud tööst järgmistel eesmärkidel:
- selgitada ETKRide staatust liikmesriikide õigussüsteemides, lähtuvalt asjakohase õigusliku ühtlustamise huvidest;
 - lubada luua ETKRe liikmesriigis ja kolmandas riigis asuvate sidusrühmade vahel;
 - sõnastada ümber artikli 4 lõige 3, et ETKRide asutamise avalduste läbivaatamise kolme kuu pikkust tähtaega järgitaks rangelt;
 - lihtsustada töötajaid reguleerivat õigust;
 - tagada, et koostööalaste projektide ja programmide rakendamiseks ei ole maksustamise kord ETKRide suhtes ebasoodsam kui teiste õiguslike seisundite suhtes;
39. nõuab üldiste toetuste andmist ETKRidele, kes esitavad asjaomaste koostööprogrammide strateegiate ja eesmärkidega kooskõlas olevad projektid ühise piiriülese arengustrateegia alusel, et võimaldada neil struktuurivahendeid ja programme majandada otse, ning et teistes Euroopa fonde reguleerivates määrustes võetaks rohkem arvesse ETKRide

rahvusvahelisust ja mitmepoolset olemust, et hõlbustada nende juurdepääsu teistele rahastamisallikatele;

40. väljendab heameelt Regioonide Komitee algatatud ETKRide Euroopa platvormi üle, mille eesmärk on vahetada kogemusi, kasutada ära häid tavasid ja toetada tehniliselt ETKRe;
41. on seisukohal, et piiriülesed ETKRid on äärmiselt kohased, et ehitada üles Euroopat territoriaalsel tasandil Euroopa Liidu kodanike osalusel; palub piiriülestel ETKRidel luua kodanikuühiskonna piiriülene foorum ja seda vajaduse korral juhtida ning toetada piiriüleseid kodanikualgatusi;

Rakendamise lihtsustamine

42. usub, et territoriaalse koostöö programmide rakendamine on veel liiga keeruline ning arvab, et eesmärk nr 3 vajab eraldi määrust, milles kajastuks selle rahvusvahelise iseloomuga tegevus; on seisukohal, et praegu tuleb programmide rakendamiseks kaasata liiga palju erinevaid haldusasutusi ja nõuab seepärast korra olulist lihtsustamist;
43. kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku erimeetmete kohta, mis lihtsustaksid auditi- ja kontrollieeskirju, mille juhtpõhimõtteks oleks „üks korraldusasutus programmi kohta“, mis võimaldaksid süstemaatilisemalt määrata kindlaks kindla suurusega kulusid ja väikeprojektide rahastamist kindlaksmääratud summade abil, määratledes ELi kulude abikõlblikkuse eeskirjade jaoks täpsema raamistiku, mis tagaksid paindlikkuse kulukohustustest automaatselt vabastamisel ja suurendaksid tehnilist abi, et korraldusasutused saaksid rõhku asetada pigem projektide algatamisele ning nende strateegilisele toele ja tulemuste saavutamisele kui lihtsalt juhtimisele ja kandidatuuride haldusnõuetele vastavusele;
44. kutsub liikmesriike üles lihtsustama riigisiseseid õigusnorme, mille halduskoormus ületab väga sageli ühenduse eeskirjades nõutava;
45. nõuab komisjonilt, et ta täpsustaks võimalikul kiiresti territoriaalse koostöö jaoks ette nähtud tingimuslikkuse põhimõtte üksikasjalikud sätted; on seisukohal, et kui kõnealune tingimuslikkus peab looma tingimused rahaliste vahendite parema tulemuslikuma kasutamise jaoks, ei tohiks see muuta rakendamist keerulisemaks programmide juhtidele ja nende kaudu toetuse saajatele;
46. toonitab samuti, et erasektori sidusrühmade kaasamise korda tuleb laiendada ja lihtsustada; soovib luua finantskorraldussüsteemid JEREMIE ja JESSICA mudelite järgi, et hõlbustada piiriüleseid projekte, mis on majandusarengu vektoriteks, erasektori sidusrühmade osalemist ning avaliku ja erasektori partnerluste loomist;

Territoriaalse koostöö nähtavamaks muutmine

47. avaldab kahetsust, et territoriaalne koostöö ei ole piisavalt nähtav riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste tasemel ega kodanike silmis ja seega julgustab edendama juba läbiviidud projektide alase teabe vahetust;
48. palub, et komisjon leiaks viisi, mille abil saaks ETKRe ja nende tegevust territoriaalse

koostöö sidusrühmade ja kodanike seas nähtavamaks muuta;

49. on arvamusel, et ajalooliselt tihedaid kultuurilisi ja keelelisi sidemeid eri liimesriikide piirialade vahel tuleb kasutada ära piiriülese koostöö elavdamiseks;
50. on arvamusel, et suurem haridus- ja kultuurikoostöö, mis aitab saavutada Euroopa 2020. aasta strateegias seatud aruka ja kaasava majanduskasvu eesmärke, muudaks kodanike ja valitsusväliste organisatsioonide osaluse paremini nähtavaks, aitaks kaasa territoriaalse koostöö nähtavamaks muutmisele ning kaotaks nn vaimsed piirid, mis takistavad kodanikevahelist lähenemist;
51. nõuab piiriüleste programmide rakendamisel paremat koostööd korraldusasutuste ja olemasolevate piiriüleste institutsioonide, näiteks euroregioonide vahel, et tagada projektide kvaliteetsus, läbipaistvus ja kodanikulähedus;
52. nõuab kõikide territoriaalse koostöö rakendamise protsessi kaasatud sidusrühmade vahelise suhtlemise paremat koordineerimist, soovib, et kõikides sama tegevussuuna programmides võetaks paralleelselt iga programmi logoga kasutusele ühtne identifitseeritav visuaalne tunnus (logo) (nt võib taaskehtestada tuntud „INTERREGi” sümboli), mille visuaalse suuruse võiks standardida, ning palub komisjonil järgmise programmitöö perioodi alguses pakkuda piiriregioonides välja meedia kaudu ulatuslik teavituskampaania territoriaalse koostöö eeliste ja saavutuste kohta;
53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikidele.

SELETUSKIRI

Viimase viie aasta jooksul on struktuurifondide üldmäärus ning Lissaboni lepingu jõustumine märkimisväärselt suurendanud territoriaalse koostöö tähtsust. Aastate 2007–2013 finantsraamistikus on territoriaalse koostöö eesmärk seatud üheks Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika kolmest tugisambast, mis järgneb ühenduse algatusele INTERREG. Seejärel sai territoriaalne ühtekuuluvus asutamislepingu artiklis 174 majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kõrval üheks ühtekuuluvuspoliitika kolmest komponendist. Territoriaalse ühtekuuluvuse asetus kehtestab kindlalt selle eesmärgi üheks Euroopa Liidu põhiprioriteediks.

Raportöör on seisukohal, et territoriaalse koostöö eesmärk on kaotada füüsilised, halduslikud, regulatiivsed takistused ning tasandada territooriumide ja piirkondade vahelist „piiriefekti”, et võimaldada neil koos toime tulla kõikide nende ühiste probleemidega, olgu need territoriaalsed (teenused, infrastruktuurid, linnaplaneerimine ja üleriigiline planeerimine), üleilmsed (üleilmastumine, kliimamuutus), majanduslikud või ühiskondlikud. See kätkeb konkurentsivõime ressursi, mida ei ole veel piisavalt ära kasutatud ja aitab luua „üha tihedamat rahvaste liitu”.

Algatuse INTERREG III (2000–2006) järelhindamise aruanne tõendab selle eesmärgi lisandväärtust Euroopa projekti jaoks ja annab mõned edueeskujud: 1030 infrastruktuuriprojekti ja üle 18 000 kilomeetri uusi teeühendusi või toetust saanud teid, 115 200 tööhõivevõimalust, 5800 stardikapitaliga ja otseselt või kaudselt loodud või säilitatud ettevõtet, ligi 12 000 koostöövõrku ja -struktuuri ja üle 544 000 inimese (sh üliõpilase), kes osalesid kursustel, koolitustel, õpikodades, koosolekutel või muudel haridusüritustel¹.

Territoriaalse koostöö eesmärgi tugevdamine

Ambitsioonikas eelarve:

Raportöör leiab kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga tema 7. oktoobri 2010. aasta resolutsioonis ELi ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika kohta pärast 2013. aastat, ühtekuuluvuspoliitikat käsitleva viienda aruande järel dustes avaldatud Euroopa Komisjoni seisukohaga, Regionide Komitee soovitusetega ja regionaalpoliitika ministrite mitteametlikul kohtumisel Liège'is 22. ja 23. novembril 2011 tehtud järel dustega, et eesmärki nr 3 tuleb oluliselt tugevdada.

Praegune mitmeaastane finantsraamistik eraldab sellele eesmärgile 8,5 miljardit eurot (mis moodustab vaid 2,5% ELi struktuurilistest kuludest). Eelneva programmitöö perioodi läbirääkimistel oli komisjon nõudnud, et eesmärk nr 3 moodustaks vähemalt 5% ühtekuuluvuspoliitika eelarvest. Selle eesmärgi tähtaeg saabub 2013. aastal. Koostöö nõudlus on suur ja vajadused tohutud. Raportöör on seisukohal, et just Euroopa Parlament peab seisma territoriaalse koostöö sidusrühmade ambitsioonide eest, nõudes uuesti selle eesmärgi jaoks

¹ Ühenduse algatuse INTERREG III (2000–2006) järel hindamine (nr 2008.CE.16.0.AT.016).

vähemalt 7% ühtekuuluvuspoliitika üldeelarvest.

Stabiilne ülesehitus:

Raportöör on seisukohal, et säilitada tuleb selle eesmärgi ülesehitus kolme tegevussuunana, sest neil kõigil on oma loogika ja otstarve.

Piiriülene koostöö (73% eelarvest) rahastab piki liikmesriikide sisepiire (ja vahel välispiire) asuvatele (ja mis ei asu üksteisest rohkem kui 150 kilomeetri kaugusel) piirkondadele ühiste strateegiate rakendamist. Neid rakendatakse territoriaalselt ühiste statistiliste territoriaalüksuste nomenklatuuri (NUTS) 3. tasemel ja vastavuses piiriüleste alade kohalike vajadustega. Raportöör on seisukohal, et arutelu, mida on nõudnud mõned sidusrühmad, abikõlblikkuse ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 2. tasemele ülekandmise üle, võib ohustada seda piiriülese koostöö kohalikku mõõdet. Olenevalt projektidest võimaldab piiriülese ja riikidevahelise koostöö raames Euroopa Regionaalarengu Fondi määruse artiklis 21 tegevuse asukoha suhtes pakutud võimaluste kasutamine paindlikkust, mida tuleb julgustada. See artikkel võimaldab põhjendatud juhtudel finantseerida kulusid väljaspool programmi abikõlblikkuse ala.

Riikidevahelise koostöö (20% eelarvest) eesmärk laiemas ulatuses on edendada samale geograafilisele alale kuuluvate naaberpiirkondade koostööd liidu strateegiliste prioriteetide osas, nagu teadus- ja arendustegevus, infoühiskond, keskkond, kõrgharidus, liikuvus ja säästev linnaarendus ning loodusõnnetustele reageerimine.

Lõpuks puudutab piirkondadevaheline koostöö (4% eelarvest) koostööd 27 liikmesriigi kõikide piirkondade vahel, olenemata nende geograafilisest asukohast, ja on pühendatud teabevahetusele, kogemuste ja heade tavade jagamisele.

Kogemus¹ näitab, et piirkondadevahelise koostöö projektikonkurssidel on nõudlus pakkumisest 10 korda suurem. Selline vahe võib tekitada korraldusasutusele halduslikku ülekoormust ning kandidaate heidutada ja häirida. Kulude säästmiseks ja projektide kvaliteedi kindlustamiseks võiks kavandada kaasrahastamise määra uuesti kaalumist osalejate puhul, kes pärinevad konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi piirkondadest. Raportöör teeb samuti ettepaneku, et regioonid võiksid rohkem ära kasutada algmääruse artikli 37 lõike 6 punktis b pakutud võimalusi, milles nähakse asjaomaste liikmesriikide algatusel ette teise liikmesriigi piirkonda või kohalikku asutust hõlmavate piirkondadevahelise koostöö meetmete lisamine lähenemise ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive rakenduskavadesse. Territoriaalse koostöö eesmärgi piirkondadevahelist tegevussuunda võib kasutada toeks, koordineerimiseks, kapitaliseerimiseks, heade tavade jagamiseks ja strateegia elavdamiseks selliselt rakendatavate projektide jaoks. Sellepärast oleks INTERACT tõhusam, kui see oleks paremini ja tihedamalt seotud selle tegevussuunaga.

URBACT II (mis puudutab teabevahetust säästva linnaarenduse edendamiseks) saavutas kindla edu ja väärrib pikendamist.

¹ Allikas: Programmi Interreg IV C 2007–2013 juhatus: Esimene projektikonkurss: 4832 kandidaati 492 väljavalitud projekti kohta. Teine projektikonkurss: 4671 kandidaati 481 väljavalitud projekti kohta.

Lisaks seoses kohalike valitute aruteluga programmi Erasmus üle, oleks kasulik, kui valitud oleksid nendesse teabevahetusvõrkudesse (piirkondadevaheline koostöö/INTERACT ja URBACT) rohkem kaasatud, et muuta teabevahetus paremini nähtavaks ja anda neile poliitiline tuge. See võiks olla esimene samm Erasmuse projekti rakendamisel kohalike ja piirkondlike valitud esindajate jaoks.

Programm ESPON, mis annab uuringuid ja andmebaase territoriaalse koostöö ja piirialade kohta, on tõhus vahend. Siiski on vaja teha tööd selleks, et muuta nende tulemused kõikidele koostöö sidusrühmadele paremini kättesaadavaks ja nähtavamaks.

Strateegilisem ja paremini peavoolustatud territoriaalne koostöö

Kui nende kolme tegevussuuna proportsioonid võib üldjoontes säilitada, siis programmitöö peab olema strateegilisem ja seda tuleb teha kõikides planeerimisetappides. Raportöör soovib, et koostöömeetmed kooskõlastataks kõikidel valitsemistasanditel seoses territooriumide vajadustele kohandatud Euroopa 2020. aasta strateegiaga ja seoses teiste olemasolevate territoriaalsete strateegiatega (euroringkonnad, euroregioonid, makroregioonid...).

Territoriaalne koostöö kannatab mõnikord riikide tasuvuskaalutluste pärast ja „I want my money back” hoiaku tõttu: liikmesriigid ja sidusrühmad jagavad projektide eelarve oma territooriumil, tegelikku koostööd tegemata ja Euroopale lisandväärtust loomata. Raportöör teeb seega ettepaneku, et eelarved eraldataks igale territoriaalse koostöö programmile eraldi, et rahuldada terviklikult koostööala vajadusi. Säilitades demograafia põhikriteeriumi, võiks Euroopa Komisjon arutada teisi strateegilisi, mõõdetavaid ja asjakohaseid kriteeriume, mis kajastavad territooriumide vajadusi ilma demograafia põhikriteeriumit kahjustamata. Täiendavad näitajad võiksid arvesse võtta territoriaalse koostöö eriprobleemaatikat, nagu ühenduvus, juurdepääs infrastruktuuridele, või teatavaid Euroopa 2020. aasta strateegiaga seotud näitajaid.

Raportöör on seisukohal, et kuigi territoriaalse koostöö eelarvet on vaja oluliselt suurendada, ei saa sellest rahastada suuri piiriüleseid või riikidevahelisi infrastruktuuriprojekte, mida Euroopa vajab transpordi, energia, uute sidetehnoloogiate alal. Selleks et territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtet tegelikult rakendada ja suurendada lähenemise ning konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi raames eraldatud vahendite kasutamise lisandväärtust Euroopa jaoks, on vaja suuremat täiendavust territoriaalse koostöö eesmärgi ja peavoolu vahel.

Seega tehakse ettepanek määrata programmitöö alguses lähenemise ning konkurentsivõime ja tööhõive eesmärkide assigneeringud territoriaalselt teatud arvul prioriteetsetele projektidele, nagu näiteks üleeuroopalised transpordivõrgud, mis on eelnevalt kindlaks määratud ja programmipartneritega heaks kiidetud vastavalt mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse põhimõtetele.

Lõpuks soovib raportöör rõhutada mitmes piirkonnas elluviidud rakenduskavades omandatud kogemuste tähtsust, näiteks programmides „Loire” või „Massif Central” Prantsusmaal, mis tuginevad ühisele territoriaalsele alusele.

Territoriaalse lähenemisviisi kasutuselevõtt teistes ühenduse poliitikameetmetes

Makroregionaalsed strateegiad Läänemere või Doonau jaoks on äratanud entusiasmi ja kartusi paljude sidusrühmade seas. Raportöör soovib meelde tuletada, et need strateegiad ei ole uus valitsustevaheline koostööstruktuur, mida juhivad ainult liikmesriikide keskvoimud, ega uus identifitseerimata ühenduse objekt, mis on autonoomne ja sõltumatu igasugusest sidemest regionaalpoliitikaga. Kolme eituse reegel on põhiline ja konstruktiivne reegel: makroregionaalsete strateegiate jaoks ei ole vaja uusi institutsioone, ei ole vaja uusi reglementatsioone ega uusi eelarveridu.

Makroregioonide loogika, mis on katsetuslik koordineerimisloogika väga suurt territooriumi hõlmavates ühistes projektides eesmärgiga rakendada integreeritud ja multisektoriaalse lähenemisviisi eeliseid, ühistes strateegilistes meetmetes, mida rahastatakse olemasolevatest vahenditest, väärrib vastavalt oma tõendatud tulemustele siiski erilist tähelepanu.

Kuigi Euroopat ei püüta katta makroregioonidega, võib riikidevahelise tegevussuuna valitsemisüsteem olla abiks nende strateegiate arutamise, määratlemise ja juhtimise koordineerimiseks, määrates need kindlaks juhtudel, kus need oleksid kasulikud ja soovitatavad.

Riikidevahelise tegevussuuna arutamisel tuleb ühtlasi arvesse võtta võimalikku kooskõlastamist teiste suurte ühenduse strateegiatega, nagu üleeuroopalised transpordivõrgud ja integreeritud merenduspoliitika strateegiad.

Kokkuvõttes esineb välispiiridel koostöö rakendamises lünki ja raskusi, eelkõige eri fondide (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse vahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, Euroopa Arengufond) eeskirjade vahel koostoime puudumise ja valitsemisprobleemide tõttu. Euroopa Komisjoni asjaomastel peadirektoraatidel palutakse paremini koordineerida oma meetmeid selles valdkonnas.

Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste (ETKR) loomise ergutamine

Ühe teistsuguse määrusega loodi 2006. aastal territoriaalset koostööd hõlbustav õiguslik vahend – Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (ETKR). Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust saab kasutada territoriaalse koostöö kõigi kolme tegevussuuna jaoks ja see on ühtne territoriaalse valitsemise vahend. See võeti kasutusele praeguse mitmeaastase finantsraamistiku (2007–2013) õigusaktide paketi läbirääkimiste ajal.

See määrus võimaldab riikide, piirkondlikel või kohalikel omavalitsustel koostööprogrammide ja -projektide rakendamiseks asutada iseseisva õigusvõimega ühiseid rühmitusi. See annab nii olulise panuse mitmetasandilisesse valitsemismudellisse.

Olemasolevate või asutamisel olevate Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste kogemus näitab, et see vahend töötab rahuldavalt. See on vastanud piirkondlike ja kohalike omavalitsuste struktureeritud koostöö vajadustele finantsaspektist, õigusliku staatuse ja mitmetasandilise valitsemise aspektist ja seda koguni üle Euroopa seadusandja ootuste.

Sellegipoolest on tingimata vaja, et Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused oleksid ELis kohalike ja piirkondlike omavalitsuste hulgas paremini tuntud. Lisaks on märkimisväärselt palju teisi olemuselt peamiselt juriidilisi, organisatoorseid ja finantseerimisvõimaluste saamisega seotud probleeme, mille et Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused peavad

lahendama, eelkõige tegevuse alustamise etapis (nagu probleemid seoses asukohamaaga ja väga pikad registreerimismenetlused).

Regioonide Komitee on kindlaks määranud teatud probleemid, mille raportöör siinkohal edasi annab, eelkõige: Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste staatuse selgitamine liikmesriikide õigussüsteemides, liikmesriigis ja kolmandas riigis asuvate osalejate vaheliste Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste asutamise lubamine, artikli 4 lõike 3 ümbersõnastamine selleks, et kolme kuu pikkust tähtaega (mille sees liikmesriik märgib oma nõusolekut Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse loomisega või sellega mitte nõustumist) järgitaks rangelt, ja Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste töötajaid ja maksustamist reguleeriva õiguse lihtsustamine.

Lisaks tuleb teistele Euroopa vahenditele juurdepääsu eeskirjades paremini arvesse võtta Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste erilist laadi, mitte kui lihtsalt partnerina, vaid mitmepoolse ja rahvusvahelise Euroopa organisatsioonina.

Lõpuks hõlbustaks üldiste toetuste andmine Euroopa territoriaalse koostöö rühmitustele selleks, et võimaldada neil struktuurivahendeid majandada otse, vastavuses programmis määratletud strateegiaga, projektide rakendamist ja ergutaks uute Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste loomist.

Rakendamise lihtsustamine

Eesmärgiga nr 3 nähakse ette keerukas mitmemõõtmeline koostöö eri liikmesriikidest pärit partnerite vahel. Need piirangud nõuavad spetsiifilist reguleerimist, mis rakendamist tõeliselt lihtsustaks.

Raportöör teeb mitmete praktiliste osalejate soovil ettepanekud seoses auditi- ja kontrollieeskirjade lihtsustamise, kindla suurusega kulude süstemaatilise kindlaksmääramise, ühenduse kulude abikõlblikkuse eeskirjade jaoks täpsema raamistiku määratlemise, kulukohustustest automaatselt vabastamisel paindlikkuse tagamise ning tehnilise abi suurendamisega, et korraldusasutused saaksid rõhku asetada pigem projektide strateegilisele jälgimisele kui taotluste haldusnõuetele vastavusele.

Raportöör soovib siiski meelde tuletada, et kõige esimene lihtsustamine on eeskirjade stabiilsus.

Üks territoriaalse koostöö rakendamisel sageli esinevaid probleeme on erasektori sidusrühmade kõhklev hoiak seda tüüpi projekti keerukuse ja riskide suhtes.

Raportöör kutsub seepärast komisjoni üles neid sidusrühmi paremini kaasama, eelkõige finantskorraldussüsteemide loomisega JEREMIE ja JESSICA mudelite järgi, et hõlbustada piiriüleseid projekte, mis aitavad kaasa majandusarengule, ning avaliku ja erasektori partnerluste loomist.

Territoriaalse koostöö nähtavamaks muutmine

Territoriaalne koostöö kannatab eriti teravalt struktuurifondidega seotud üldisema probleemi

tõttu: nende vähene nähtavus.

Kodanikud oma igapäevaelus, liikmesriikide kesktasandi, piirkondlikud ja kohalikud asutuse, pikaajalist poliitikat kavandavad Euroopa institutsioonid: keegi neist ei ole teadlik territoriaalse koostöö tähtsusest. Kui territoriaalset koostööd tahetakse nähtavamaks muuta, on vaja tegutseda kõigil kolmel tasandil.

Seda probleemi tuleb lahendada kahel järgmisel viisil:

- territoriaalne koostöö, see suur Euroopa idee, peab saama ELi sümboolseks kehastuseks kõikide kodanike jaoks,
- poliitikakujundajad ja kõikide tasandite ametnikud peavad tundma õppima territoriaalse koostöö praktilisi aspekte, mis võivad puudutada nende tööd.

Raportöör palub seega komisjonil arutada eelkõige lahendusi, mis võivad võimaldada muuta Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused territoriaalse koostöö sidusrühmade ja kodanike seas paremini nähtavaks.

Suurem haridus- ja kultuurikoostöö, mis aitab saavutada Euroopa 2020. aasta strateegias seatud aruka ja kaasava majanduskasvu eesmärgi, muudab ühtlasi kodanike ja valitsusväliste organisatsioonide osaluse paremini nähtavaks, aitab kaasa territoriaalse koostöö nähtavamaks muutmisele ning kaotab nn vaimsed piirid, mis takistavad kodanikevahelist lähenemist.

Lõpuks on tingimata vaja ka kõikide territoriaalse koostöö rakendamise protsessi kaasatud sidusrühmade vahelise suhtlemise paremini koordineerimist, alustades näiteks sama logo kasutamisest. Piiriregioonides võiks komisjon võiks kaaluda ka teavituskampaaniat INTERACTi abiga.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 45 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Sophie Auconie, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Andrea Cozzolino, Karima Delli, Jens Geier, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, László Surján
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Vladko Todorov Panayotov, Britta Reimers, Ivo Strejček